

Fremsyn og forskningspolitik ønskes

JETTE THUESEN

Danmark er en stærk forskningsnation, og den danske befolkning bakker generelt op om forskningens betydning for det danske samfund. Omkring 3% af det danske BNP går til forsknings- og udviklingsaktiviteter. I 2004 nedsatte *Det Strategiske Forskningsråd* sammen med ministeren for videnskab, teknologi og udvikling en tværvideenskabelig *Styregruppe for det strategiske fremsyn om det aldrende samfund*. Baggrunden var den forventede vækst i antallet af danskere over 60-65 år og andre faktorer, der tilsammen trak "i en retning af udvikling af et aldrende samfund, som på en og samme tid skaber udfordringer og muligheder". I rapporten *Det aldrende samfund 2030* beskrev styregruppen i 2006 en sammenhængende vision for det aldrende samfund som et "aldersintegreret samfund". Under denne overskrift udpeger de forskningste-mær inden for tre områder:

- Sund aldring – med god funktions-evnne og bedre udnyttelse af teknologiske muligheder.
- Aldersintegreret arbejdsmarked – med bedre muligheder for senkarriere, livslang læring og fleksibel forbliven i erhvervsaktivitet.
- Sammenhængskraften i samfundet – på tværs af generationer, køn og etnicitet.

Styregruppen bestod af forskere fra forskellige videnskabelige discipliner, og der blev leveret en righoldig og

forskningsbaseret dokumentation. En grundlæggende forudsætning var, at aldrig skabes gennem hele livsløbet.

I dag giver rapporten anledning til overvejelser om, hvordan det gik med visionen, og hvilke visioner der egentlig guider aldringsforskningen i Danmark i dag. Er der i dag som dengang en formuleret sammenhængende vision for det aldrende samfund? Er der formuleret en sammenhængende forskningspolitik og forskningsstrategi?

De senere år adresserer flere nye forskningspolitikker og strategier på forskellige måder det aldrende samfunds muligheder og udfordringer (især det sidste). I 2018 udgav Sundhedsstyrelsen en *National forskningsstrategi for demens 2025*. Baggrunden var bl.a. forventningen om, at antallet af mennesker med demens vil stige i takt med, at befolkningen bliver ældre. I dag er der estimeret knap 90.000 danskere, der lever med en demenssygdom.

I 2022 kom Sundhedsstyrelsen også med en *National strategi for forskning til styrkelse af indsatsen i det primære sundhedsvæsen*. Her blev det beskrevet, at det stigende antal ældre medførte en stigende sygdomsbyrde, der skulle mødes med styrket sundhedsfremme, forebyggelse og rehabilitering.

I regeringsgrundlaget fra 2022 nævnes aldring ikke, men 'ældre' nævnes en del gange – især ifm. visionen om 'Frisættelse af den offentlige sektor', hvor ældreområdet skal 'frisættes'

først. Den ventede 'ældrelov' omtales i den forbindelse, og med den kobles aldring til sygdom og tab af funktions-evnne.

Aktuelle forskningspolitiske og -strategiske udmeldinger handler således om udfordringer og leverer ikke en sammenhængende vision for det aldrende samfund. Måske er det ved at være tiden at gøre status på visionen fra 2006 og på det grundlag udarbejde en ny samlet vision?

Du kan læse rapporten *Det aldrende samfund 2030* her:
<https://ufm.dk/publikationer/2006/filer-2006/det-aldrende-samfund-2030.pdf>